Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery St Jersey City, N J 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК XC. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го КВІТНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 12, 1983 No. 67. VOL. XC.

ВІДБУЛИСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ І ПЛЕНУМ ЗП УГВР

Ню Йорк, Н.Й. — В суботу і неділю, 26-го і 27-го березня ц.р. відбулася тут Територіяльна конференція осередків середовища Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради американсько-канадського терену, в якій взяло участь 48 делегатів і гостей з ЗСА, Канади і теж Німеччини, Англії та Австралії.

Конференцію вела президія у складі: Мирослав Болюх (Австралія) — голова, Мирослав Малецький (Канада) — заступник голови, Ярослав Клим (ЗСА) — секретар. Звіти склали: о. д-р Іван Гриньох — голова Президії ЗП УГВР, Мирослав Прокоп — заступник голови, Роман Борковський — секретар. На конференції прочитано три доповіді: Анатоля Камінського „Наші завдання на тлі становища в Україні", Романа Купчинського „Завдання української політики у 1980-их роках" та Романа Ільницького „На порозі нових організаційних та програмових змін у середовищі ЗП УГВР". Крім цього, інформації та проєкції з політичного, громадського та церковно-релігійного життя окремих теренів подали: М. Малецький, Євген Стахів і Микола Галів.

Згідно зі статутом ЗП УГВР, конференція вибрала нових членів ЗП УГВР з американсько-канадського терену на наступні чотири роки. З цією самою метою проведено в попередніх місяцях конференції осередків середовища ЗП УГВР в Німеччині, Англії та Австралії.

Вслід за конференцією відбулися 27-го і 28-го березня ц.р. наради новообраного пленуму ЗП УГВР з метою вибору керівних органів ЗП УГВР та накреслення завдань цієї установи. Заслухавши вже на конференції виголошене одногодинне програмове слово о. д-ра І. Гриньоха на тему „Видіння вчорашнього і прийдешнього", пленум прийняв до відома прохання о. Гриньоха звільнити його з дотепер виконуваних обов'язків і праці в ЗП УГВР і побажав йому скорого повороту до повного здоров'я та праці.

Пленум вибрав Президію ЗП УГВР у такому складі: М. Прокоп — виконуючий обов'язки голови Президії, Р. Ільницький — заступник, Р. Борковський — секретар, члени: А. Камінський, Р. Купчинський, Микола Лебедь.

Католицька семінарія в Стемфорді започатковує свій золотий ювілей

Стемфорд, Конн. — Українська Католицька Мала Семінарія започатковує тут цілорічне святкування свого золотого ювілею окремою програмою в неділю, 17-го квітня ц.р., під наголовком „Семінарія — живий свідок". Цей перший концерт відбудеться в авдиторії Колегії св. Василія в Стемфорді.

В 1933 році, коли Европа почала відчувати шкідливі наслідки війни, а українські землі були спустошені, св. п. Митрополит Константин Богачевський рішив заснувати Семінарію в Стемфорді, Коннектикат, бо політична ситуація в Україні та Европі утруднила висилку українських католицьких питомців з Америки на вищі студії до семінарій в Україні чи Італії.

Далекосяжність та мудрість його рішення очевидна і доказом цього є понад сто українських католицьких священиків, народжених в Америці, які студіювали саме у Вищій підготовчій школі св. Василія в Стемфорді, Колегії св. Василія в Стемфорді, яка була заснована шість років пізніше, та в Семінарії св. Йосафата у Вашінгтоні.

Виконавці першого концерту — це семінаристи Підготовчої школи та питомці Колегії. Вони виступлять з піснями, танцями, декламаціями, монтажем. Свято розпічнеться Архиєрейською Службою Божою, яку відправить Владика Василь Лостен, в каплиці Малої Семінарії — Колегії св. Василія о год. 11-ій перед полуднем. В год. 1-ій по полудні буде обід з традиційними українськими стравами, а опісля ювілейна Академія, яка почнеться о год. 2:30 по полудні.

Всі учасники можуть зложити пожертву в сумі п'ять долярів від дорослих та три доляри від дітей на покриття коштів обіду.

Американський журнал пише про українського інженера

Ню Йорк, Н. Й. — У квітневому числі престижевого американського місячника „GEO" появилася обширна стаття Джін МекДермотт з прегарними знімками про будову мостів стійкости яким, надають каблі. Львина частина статті посвячена такому мостові на ріці Міссісіпі недалеко міста Ню Орлінс у стейті Луїзіяна, будову якого закінчено у 1982 році.

Авторка тепло і прихильно характеризує одного із головних інженерів-проєктодавців того третього каблевого моста на терені ЗСА, Евстахія Яроша. Вона підкреслює, що Е. Ярош вибивається з-поміж інших своїм підходом до праці, оригінальною думкою та своїм прямуванням до цілей. Ті, прикмети, на думку Джін МекДермотт, інж. Е.Ярош завдячує українському походженні і переживанням, від молодости в Україні, через студії в Другій світовій війні та переїзд до ЗСА. Особливо підкреслюються музичні зацікавлення інж. Е.Яроша, які розвинулися в часі перебування у Відні і які мають вплив на його почуття гармонії у композиції мостів. У розмові з авторкою статті Е. Ярош порівнює працю над творенням проєкту моста до праці над музичною симфонією.

У статті сказано також, що інж. Е. Ярош працює головним інженером у фірмі Френкенд і Лінгард в Ню Йорку, співвласником якої є інж. Мирон Лепкалюк, та вже раніше враз з іншими інженерами фірми пропонував конструкцію моста, якому стійкості надають каблі у стейті Массачусеттс, але нова форма не знайшла тоді прихильників і щойно 15 років пізніше вдалося цей проєкт розпочати на ріці Міссісіпі.

Інж. Евстахій Ярош добре відомий українській громаді, як активний член Товариства Українських Інженерів Америки і колишній його голова.

Сестри Василіянки влаштовують прощу

Філядельфія, Па. — Сестри Василіянки запрошують до численної участи в прощі в честь Матері Божої все духовенство, школи, організації і всіх вірних. Проща відбудеться тут, на площі матірного дому, при Факс Чейс Менор, в неділю, 8-го травня ц.р., від 9-ої ранку до 5-ої вечора.

Архиєрейську Божественну Літургію відправить о годині 11-ій ранку Владика Роберт Москаль, єпископ-помічник Архиєпископа-Митрополита Стефана Сулика, який відправить Молебен на Гроті.

В ПОЛЬЩІ ЗНОВ СУДЯТЬ ЧЛЕНІВ ПРОФСПІЛКИ

Варшава, Польща. — Дев'ять підпільних активістів забороненої польської профспілки „Солідарність", обвинувачені в організуванні фабричних робітників на повстання проти військового режиму стали в середу, 6-го квітня, перед військовим судом у Варшаві.

Офіційне повідомлення про суд над 8 мужчинами і однією жінкою не подало подробиць обвинувачення.

Військовий суд у Варшаві, де відбувається процес над членами міжфабричних робітничих комітетів „Солідарности", оточений поліцією і зачинений для західних кореспондентів. Речник суду заявив тільки, що процес почався і буде продовжуватися.

Польські засоби масової інформації повідомляють, що підсудні були членами набагато більшої групи, яка намагалася організувати робітників на 63-ох фабриках у районі Варшави, щоб бойкотувати новостворювані державні профспілки і повстати проти військового режиму.

Військова газета „Жолнеж вольносьці" писала, що група, яка арештована — дев'ять на суді і 12 очікуючих суду — була керована перебуваючим у підпіллі колишнім лідером Варшавської „Солідарности" Збігнєвом Буяком.

„Буяк та інші лідери тимчасового керівництва прийшли тепер до переконання, що їх заклик до робітників не вступати в нові профспілки, був помилкою", — заявило вірогідне джерело „Солідарности". „Вони могли мати своїх людей в новій профспілці. Тепер вже запізно міняти їх поставу".

Від початку заснування 1-го січня цього року нової профспілки, згідно з офіційними даними, записалося покищо тільки 1,2 мільйона членів. Уряд надіється, що нова профспілка замінить „Солідарність", яка нараховувала понад 10 мільйонів членів перед тим, як генерал Войцех Ярузельскі заборонив її і встановив військовий стан у Польщі 13-го грудня 1981 року.

Валенса побоюється приїхати до Гарварду

Гданськ, Польща. — Західні кореспонденти повідомили з Гданська, Польща, що Лех Валенса, колишній лідер забороненої тепер польської вільної профспілки „Солідарність", якій минулого місяця прийшло запрошення Гарвардського університету бути головним промовцем на випуску студентів в червні цього року, тепер заявив, що він не зможе зробити цього з огляду на побоювання, що польський військовий уряд може відмовити йому видати візу на повернення до Польщі.

В листі до президента Гарварду Дерека Бока Валенса писав, що прийде при умові, що польський уряд видасть йому виїзну візу. Тепер Валенса в заяві кореспондентові ЮПІ телефонічно зі свого дому в Гданську сказав: „Ні, я не поїду. Ця ситуація є така непевна, що я не можу поїхати без переконання, що я зможу повернутися".

Відбулася доповідь про екзильні уряди в Оттаві

Оттава, Онт. (ОУПС — УІБ). — У п'ятницю, 18-го березня, тут відбулася заходами Інституту совєтських і східньоевропейських студій Карлтонського університету виклад про польський екзильний уряд проф. Алідії Іванської з Нюйоркського університету в Олбані, Н.Й.

Доповідачка, автор недавно виданої книжки п.н. „Екзильні уряди" (Кеймбридж, Масс. 1981), подала вичерпні відомості про польський екзильний уряд у Лондоні, його працю й міжнародно-правне визнання. Для порівняння вона навела дані про еспанський екзильний уряд у Франції, що існував в опозиції до уряду ген. Франка в Мадриді. Роля екзильних урядів, на думку прелегентки, не тільки „символічна", але й практична, коли йдеться про політичний „лоббінґ" та інші акції на користь поневолених народів, зокрема в Східній Европі.

В дискусії, яка слідувала після доповіді й якою проводив голова Інституту проф. Дж. Л. Блек, брали участь присутні на залі учасники, в тому з українців проф. Ярослав Рудницький, який подав до відома деякі дані про працю екзильного Уряду (з 1920 року), про українсько-польську деклярацію з 1979 року в Лондоні, Англія та про наукове дослідження статусу екзильних урядів (Рене Кассен, Єжи Гавенда та інші). Він передав прелегентці текст українсько-польської деклярації з 1979 року й заяву екзильного Уряду УНР в справі 60-річчя існування СССР, нової тюрми народів.

Між іншими дискутантами виступав теж д-р Дж. Корвин, який зі свого боку підкреслив вагу співпраці екзильних урядів з країн Східньої Европи, а зокрема польського та українського.

У Львові померла Стефанія Стадник

Джерзі Сити. — 27-го лютого 1983 року у Львові померла на сціп крови у легенях відома опереткова і драматична акторка української сцени Стефа Стадник.

Народжена 1912 року, дочка Йосифа і Софії Стадників, корифеїв українського театру в Західній Україні, змалечку була обзнайомлена зі сценою та скоро пішла слідами своїх батьків, виступаючи спершу в театральній трупі свого батька, а відтак на польських сценах: Бидгоща, Познаня і Вільнюса. Опісля почала постійно виступати в українських театрах Львова: ім. Лесі Українки (1939-41), Львівському оперному театрі (1941-44) і Державному театрі ім. Марії Заньковецької (1944-49 і з 1957), а у роках 1949-57 також у Харківському театрі ім. Тараса Шевченка. Її найкращі ролі були в популярних оперетках Ф. Легара, Й. Штравса і І. Кальмана.

Як драматична акторка здобула славу в ролі Лізи („Лихо з розуму") О. Грибоєдова, Маї в п'єсі О. Корнійчука п.н. „Платон Кречет" і Жевжика в одноіменній п'єсі Нікодемі.

Стефанію Стадник поховано на кладовищі у Львові, де лежать також її батьки. Як відомо, Йосиф Стадник був репресований і перебував на засланні, повернувшись з якого у 1954 році до Львова скоро помер.

В НЮ МЕКСИКО приготовляють соляні печери на це, щоб в них переховувати радіоактивні відпадки. Печери розташовані на пів милі глибини і будуть готові до вжитку в 1988 році.

ЙОРДАНІЯ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД УЧАСТИ В ПЕРЕГОВОРАХ

Бейрут, Ливан. — Уряд Йорданії заявив у неділю, 10-го квітня, що Йорданія не зуміла осягнути порозуміння з Палестинською Визвольною Організацією і не зможе взяти участи в запропонованих ЗСА мирних переговорах на основі пляну президента Роналда Регена.

Таке повідомлення прийшло з Амману після розмов між королем Йорданії Гуссейном і головою ПВО Ясіром Арафатом про спільний підхід до пляну президента Регена.

Згідно з повідомленням, яке наступило після засідання уряду, король Гуссейн і Арафат осягнули порозуміння зробити спільні негайні політичні кроки, але ПВО запропонувала „новий напрям дій, який відрізнявся від нашого порозуміння". Лідери ПВО у двох арабських країнах заявили, що не було такого порозуміння.

Заява уряду Йорданії між іншим говорить: „Ми в Йорданії, відмовившись вже напочатку від участи в переговорах від імені палестинців не будемо діяти ні окремо, ні замість когось іншого в жадних переговорах про мир на Близькому Сході".

В Єрусалимі офіційні особи Ізраїля спокійно зареагували на заяву Йорданії, не було жадної формальної заяви ізраїльського уряду, але в особистих розмовах офіційні особи заявили, що вони ніколи не надіялися на те, що король Йорданії візьме участь в переговорах.

Заява Йорданії підкреслює, що король продовжує поважати резолюцію, яка була прийнята на арабській зустрічі на верхах у Рабаті, Марокко, в 1974 році і яка позбавляє Йорданію будь-яких прав на західній берег ріки Йордан та визнає ПВО як законного представника.

Уміжчасі, палестинський висланик, який виступав проти „твердолобих" і за визнання Ізраїля, був вбитий в неділю, 10-го квітня, невідомим терористом у готелі в Альбуфейра, Португалія, де він перебував на конференції Соціялістичного інтернаціоналу. Висланик, 47-літній Іслаам Сартаві, був спеціяльним подорожуючим представником ПВО, якого вважали за авторитет в европейських справах.

Комісія Сенату відкинула пропозицію Президента

Вашінгтон. — Бюджетова комісія Сенату рішила збільшити на 5 відсотків видатки на озброєння, але це лише половина того, що президент Роналд Реген уважає за конечне для вдержання безпеки країни.

Вісім республіканських сенаторів прилучилися до дев'ятьох демократів і 17 голосами проти 4 комісія відкинула пропозицію Президента. Для нього це велика поразка, тим більше що голосували проти нього члени його партії.

Голосування в Бюджетовій комісії Сенату у справах видатків на озброєння було одним з найважливіших рішень у справах бюджету на 1984 рік.

Годину після того рішення прийшла заява Білого Дому, в якій говориться про те, що Президент є глибоко розчарований рішенням комісії збільшити бюджет на озброєння лише на 5 відсотків і він надіється, що комісія ще передумає цю свою постанову і змінить її.

У світі

БОЛГАРСЬКИЙ ОФІЦІЙНИЙ речник, відповідаючи на статтю, опубліковану в газеті „Ню Йорк Таймс" 23-го березня, взяв під сумнів існування фактів і людей, згаданих у статті. Газета тоді повідомляла, що працівник болгарської розвідки Дімітер Савов сказав іншому болгаринові, Йордановi Мантаровові, який пізніше втік до Франції, що совєтська розвідувальна служба і служба внутрішньої державної безпеки КҐБ вважали вибір Кароля Войтили на Папу в 1978 році як загрозу совєтсього панування над Польщею. Газета також повідомляла, що Мантаров розповів французьким властям про те, що він знав відносно замаху на Папу Івана Павла II 13-го травня 1981 року.

ОФІЦІЙНІ ОСОБИ Адміністрації президента Роналда Реґена повідомили, що ЗСА стараються вплинути на уряд Ель Сальвадору звільнити міністра оборони цієї країни генерала Ґільєрмо Ґарсія з його посади за повільне ведення боротьби проти партизанів, невміле керівництво збройними силами і низький моральний стан війська. Але, згідно з оцінкою американського посольства в Ель Сальвадорі, замінити Ґарсію, який є сильною людиною в уряді Ель Сальвадору, поки що нема ким.

ПІД КІНЕЦЬ МИНУЛОГО тижня уряд Китаю повідомив, що він анулює 19 програм спортових і культурних обмінів із ЗСА в 1983 році. Такий крок Китай зробив у відповідь на рішення Адміністрації президента Роналда Реґена надати право політичного азилю китайській тенісистці Гу На. Міністер культури Китаю і Всекитайська спортова федерація повідомили про анулювання дев'ятьох культурних програм і відмову взяти участь у 10-ох міжнародних спортових змаганнях, які відбдуться в ЗСА цього року. Всі анульовані програми спонзорує Уряд ЗСА. Це рішення Китаю правдоподібно не буде мати впливу на пляни Китаю послати понад 300 спортовців на Олімпійські ігри 1984 року, які відбуватимуться в Лос Анджелесі. Участь Китаю в цих іграх була б першою повною участю в Літніх Олімпійських іграх.

З РИМУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що минулого тижня туди приїхали чотири католицькі єпископи з Литви. Дозвіл Совєтського Союзу на виїзд єпиксопів уважається як значний поступ у відносинах між Ватиканом і Москвою. Це перший раз від часу окупації Литви в 1940 році Москва дозволила її єпископам поїхати до Риму на нормальний пляновий виклик Папи, згідно з яким всі католицькі єпископи зобов'язані зробити через кожні п'ять років.

БЛИЗЬКІ СПІВРОБІТНИКИ колишнього сандіністського командира Едена Пастори Ґомеза заявили в четвер, 7-го квітня, що він повернувся таємно до Нікараґуа і підпільно організує своїх прихильників на боротьбу проти сандіністського уряду. Вони також заявили, що революціонер Пастора, відомий під назвою Командир Зеро, повернувся до Нікараґуа в кінці минулого місяця і що вони мають радіозв'язок з ним. Пастора, колишній заступник міністра оборони Нікараґуа, утворив тепер революційний демократичний союз, який має намір боротися проти радикальних заходів комуністичного сандіністського режиму. У склад союзу входять також інші колишні члени нікараґуанської військової хунти Альфонсо Робельо Кальєхас і Артуро Круз.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НОВИЙ ПОЛЕТ „ЧЕЛЛЕНДЖЕРА"

„Челленджер" приземлюється.

База Едвардс, Каліф. — Міжпляннетний корабель „Челленджер" закінчив взірцево своє завдання в суботу, 9-го квітня ц.р., і приземлився на пустині Каліфорнії, на тому самому місці, де минулого року двічі закінчив свій лет міжпляннетний корабель „Колюмбія". Біля 100,000 осіб приглядалось приземленню, а мільйони бачили це на телебаченні.

Точно 30 хвилин після приземлення „Челленджера", вислали з нього всі чотири астронавти, яких привітали оплесками та викликами. Вони заявили, що їхня місія проходила точно за пляном, за винятком однієї проблеми з випущенням в орбіту сателіта. Успішний п'ятиденний полет причиниться до запланованого вже на червень другого полету корабля.

У другому полеті мають взяти участь чотири астронавти та одна жінка-астронавт, що буде першою американкою, яка полетить у простір.

Теперішня залога перебувала у просторі п'ять днів і 24 хвилини і перелетіла за цей час 2 мільйони миль. В часі лету два астронавти виходили із корабля і виконували ряд робіт, які доказали, що можна в цей спосіб направити евентуальні пошкодження міжпляннетного корабля.

Після плянованого другого полету в червні „Челленджер" має виконати свою третю місію в серпні, а четверту в листопаді.

В Америці

АҐЕНТ ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮРА інвестиґації Джозеф Ґриффин заявив, що КҐБ має своїх шпигунів серед „східньо-европейських груп" в Огайо, які викрадають тайні технологічні пляни та винаходи і пересилають їх до Москви. Він теж заявив, що КҐБ має тайні списки науковців в Огайо, які мають рідню поза Залізною заслоною і яких шантажує КҐБ. Під обстрілом совєтського шантажу є такі американські фірми як Ґудір Ероспейс в Акроні, ТРВ на передмісті Клівленду, Юклід, що виробляє складові частини до ракет типу МХ, Тімке в Кентоні і Гулд в Клівленді, що виробляє торпеди.

ПІДКОМІСІЯ СУДІВНИЦТВА в Палаті Репрезентантів приготовила проєкт відносно реформи іміґраційного законопроєкту, який пропонує надання леґального статусу для мільйонів нелеґальних чужинців, які тепер перебувають в Америці. Цей законопроєкт передбачує леґалізацію нелеґальних чужинців без документів, які опинилися в Америці перед 1977 роком, і тимчасовий побут для тих чужинців, які прибули між 1977 і 1980 роками. Законопроєкт передано тепер до повної Комісії судівництва в Палаті Репрезентантів.

РЕЧНИКИ БІЛОГО ДОМУ З ДОВОЛЕННЯМ прийняли змінений текст звернення Конференції католицького єпископату в ЗСА в справі вживання нуклеарної зброї. Також речники Державного департаменту ствердили, що 150-сторінковий пастирський лист католицького єпископату „віддзеркалює куди краще зрозуміння американської стратегічної політики". Кардинал Джозеф Бернардін з Чикаґо, голова єпископської комісії, яка приготовляла текст пастирського листа, заявив, що документ в теперішній формі є „більш елястичним". Одначе, документ далі стверджує тотальну опозицію до атомової війни і засуджує „перше вжиття" атомової зброї.

ВЕЛИКІ ДОЩІ ЗНОВУ навістили ЗСА. Тим разом жертвою є частина Луїзіяни, Міссісіпі і Алабами. Особливо сильні дощі впали в околиці міста Ню Орлінс і вони викликали повінь, якої не було від двадцяти років. Повінь, яка місцями доходить до 12 стіп, перервала транспортацію, телефонічні проводи і змусила до евакуації 25,000 людей.

СЕКРЕТАР ВНУТРІШНІХ справ Джеймс Ватт мусів зревідувати своє рішення, що відома музична група „Біч Бойс" не може брати участи у святкуваннях з нагоди Дня Незалежности ЗСА. За музикантами вставилася дружина президента Р. Реґена, Ненсі, яка заявила, що вона не бачить нічого поганого чи непатріотичного у музиці „рок".

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД У Вашінгтоні засудив республіканського члена Палати Репрезентантів за фальшиві фінансові зізнання. Джордж Генсен зі стейту Айдаго „забув" подати, що він отримав велику позичку від мільйонера з Тексасу, як також у своїх зізнаннях не подав інших своїх приходів.

ЧОТИРНАДЦЯТИРІЧНИЙ ХЛОПЕЦЬ, якого вкусили трійливі гадюки, що їх він вкрав із зоологічного городу у Вашінгтоні, приходить до здоров'я, завдяки застрику серуму, що його негайно переслано до лікарні, де лежить цей хлопець. Речники зоологічного городу бояться, що вкрадені гадюки загинуть через те, що себе взаємно покусали у неспокої в часі подорожі автобусом з хлопцем.

ЛІКАРІ СТВЕРДИЛИ, що дві склянки кави, чаю або кока-колі викликують у людей неправильне биття серця, яке у декого може перейти у таке неправильне биття, яке викликує серцеву атаку.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН відмовився зайняти становище у страйку залізниці Метро-Норт який паралізує доїзд мешканців околиці Ню Йорку до праці в місті. Він заявив, що це виключно льокальна проблема і мусить бути розв'язана місцевими силами.

В НЮ ЙОРКУ ВІДЗНАЧУЮТЬ 50-річчя фільму „Кінґ Конґ" в цей спосіб, що 3000-фунтовий модель тієї мавпи прикріпили до Емпаєр Стейт Билдінґ. Це було зв'язано з великими трудностями, бо в першому дні модель Кін Конґа робітники продіравили і треба було його направляти.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. - UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check of money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нещаслива країна

Мова про Ливан. Маленька країна величиною 3,950 квадратових миль, менша за стейт Коннектикат, з населенням кругло три мільйони душ, які так стиснені у тих вузьких кордонах, що на одну квадратову милю припадає близько 790 душ.97 відсотків населення — це араби, решта — вірмени. Але ливанські араби поділені на мусулман і християн. Довший час зберігалася традиція, що коли президентом республіки є християнин, то прем'єром є мусулманин. Однак ця рівновага захиталася і на протязі десяти років пішла між отими двома релігійними таборами одного народу кривава громадянська війна. Хаос у Ливані використав провід підпільно-революційної Палестинської Визвольної Організації (ПВО) для встановлення на території Ливану своєї головної кватири і для терористичних наскоків на сусідній Ізраїль з території Ливану. За кожним разом Ізраїль переводив відплатні напади, здебільша летунськими налетами, від яких більше терпіло невинне цивільне населення Ливану, як воїни Палестинської організації. У 1976 році Сирія, діставши мандат від Арабської Ліґи, вмаршувала до Ливану 16,000-им військом, щоби запобігти дальшій громадянській боротьбі, яка коштувала ливанцям понад 60,000 в убитих. Тодішній американський амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях Ендрю Янґ назвав військо Сирії в Ливані „стабілізуючим чинником" і цим висловом скомпромітував себе, бо мусулманські сирійці підсилили тільки внутрішній хаос і криваву розправу в Ливані, сприяючи мусулманській міліції та допомагаючи палестинцям у випадах проти Ізраїля.

У червні минулого року Ізраїль перевів інвазію на Ливан всіма родами своєї зброї, зайнявши навіть столицю цієї країни Бейрут. З участю американської дипломатії вдалося вивезти з Ливану головну квартиру ПВО і кругло 10,000 її бійців, але невдовзі різними шляхами вони вернулися до Ливану, підсиливши знову внутрішній хаос. На просьбу нового ливанського уряду ЗСА, Франція й Італія вислали туди невеличкі з'єднання своїх військ (від ЗСА 1,800 морських піхотинців), щоби припинити тамошній дальший пролив крови. Ливан і більшість арабських країн прийняли плян президента Реґена, який вимагав від Ізраїля звільнення окупованих у 1967 році арабських земель і припинення насаджування на правому боці Йордану ізраїльських осель. Президент Реґен признав право палестинським арабам до „національного осідку" саме на звільнених Ізраїлем арабських землях, у у правнодержавному зв'язку з Йорданією. Ізраїль відкинув цей плян. Першим кроком до замирення на Близькому Сході мало стати відкликання з Ливану всіх чужинецьких військ та привернення Ливанові нагоди замирити два воюючі табори своїх громадян, мусулман і християн, і зберігати лад власним військом. Однак кількамісячні посередницькі заходи спеціяльного американського амбасадора Філіпа Габіба розбилися об впертий спротив Ізраїля, який наполягав на праві контролювати південну, сумежну з Ізраїлем, частину Ливану, з допомогою від озброєного „приватного війська" одного ливанського майора, який пішов на службу Ізраїлеві. В минулому тижні Філіп Габіб проголосив, що його місія закінчена невдачею і він вертається до Вашінґтону.

Це, мабуть,спонукало президента Реґена дати лекцію Ізраїлеві, щоб той більше рахувався з бажаннями і порадами Америки, від якої насправді залежить існування ізраїльської збройної сили та вся безпека Ізраїля. Реґен проголосив, що він заборонив вивіз до Ізраїля обіцяних йому раніших 75 наймодерніших бомбардувальників типу Ф-16, бо, мовляв, ці літаки призначені для обороних цілей, отже можна буде доставити ці літаки Ізраїлеві аж тоді, коли він відкличе свої війська з Ливану. Це був виразний сиґнал Ізраїлеві, що йому грозить перехід Америки в Раді Безпеки ОН на сторону протиізраїльської опозиції і тим самим — політична ізоляція. В Ізраїлі, мабуть зрозуміли погрозу, бо ось негайно появилася заява, що Ізраїль не претендує на ливанську територію і що він готов до дальших переговорів у справі відкликання всіх чужинецьких військ з Ливану. Якщо б це Ізраїль зробив, то й Сирія мусила б відкликати свої війська. Але внутрішня ситуація у Ливані, видно, невесела, коли ось командир американського з'єднання у Ливані дав наказ своїм воякам — зірвати з дотеперішньою тактикою і носити стрільну зброю з набоями в крісах і скорострілах, як це роблять французи й італійці.

Нещаслива мала країна з прозахідньою орієнтацією, прихильна до Америки, якій ворожі сусіди, але й власні громадяни не дозволять жити в мирі, винищили десятки тисяч людей, покрили країну руїнами, довели до загальної нужди. Добре сталося, що американський президент того формату, що Роналд Реґен, поставив собі за ціль помогти Ливанові знову стати самостійним Ливаном.

Володимир Душник

СУМНИЙ РЕЄСТР „ЗДОБУТКІВ" СССР

Відзначування 60-річчя створення „Союзу Радянських Соціялістичних Республік" пройшли в СССР з гучними парадами. Стероризоване громадянство мусіло оплескувати „здобутки" совєтського режиму, дарма що їх буденне життя — сіре, невеселе й непевне.

На Заході річницю створення СССР прийнято звичайним „порядком дня", без жадних глибших аналіз.

Вправді деякі консервативні пресові органи тут і там подають про московсько-совєтські злочини, але цього роду звідомлення не появляються у великій пресі американських метрополітальних осередків.

В останньому часі можна завважити частіщі вістки про совєтські звірства в Афганістані та варварський ґеноцид цивільного населення в Ляосі, Камбоджі і Таїлянді про т. зв. „жовтий дощ", що його вироблять в СССР та „випробовують" його „ефективність" на бідному населенні згаданих више країн.

Маркс і Ленін та його наслідник Сталін вірили, що терор є одним із „політичних засобів" здобування комуністичного „народоправ'я". Уже сама поведінка большевиків у війні проти „білоґвардійців" оборонців царизму та в 1918 році брутальне вимордування царя і цілої його родини біля Свердловська показали брутальний характер, нібито „влади робітників і селян".

Голодовий ґеноцид в Україні в роках 1932-1933, який знищив понад 10 мільйонів українського населення — чоловіків, жінок і дітей — також мало зглалується на Заході; уряди держав Заходу байдуже ставилися до голодоморства в Україні. Саме в часі того злочинного голодового ґеноциду Америка визнала СССР. Колективізацію оправдувано на Заході — як намагання совєтської влади — поставити рільництво в СССР на продуктивну дорогу".

Криваві чистки 1930 років, вимордування 10,000 українців у Вінниці теж не викликали більшої реакції на Заході. Щойно пакт між Гітлером і Сталіном протверезив дещо наставлення Заходу, і тому напад Москви на Фінляндію та загарбання балтійських країн викликали певну ворожість до СССР. Але після нападу Гітлера на Совєтський Союз у червні 1941 року доброзичливе наставлення до СССР повернулося знову, без огляду навіть на цей факт, що Москва вимордувала в Катині 15,000 польських старшин.

В останніх місяцях Другої світової війни і дещо скорше заключено ряд договорів між СССР і Америкою й її союзниками в Тегерані, Потсдамі і Ялті, що їх Москва порушила в кількох місяцях після закінчення війни. Всупереч домовленням щодо вільних виборів у східньоевропейських і середньоевропейських країнах, Москва при допомозі збройних сил та комуністичних полутчиків встановила тоталітарні комуністичні режими в Польщі, Східній Німеччині, Чехо-Словаччині, Румунії, Мадярщині і Болгарії. Москва хотіла загарбати Грецію і Туреччину, але завдяки рішучій поставі президента Трумана це не сталося.

Корейська війна в 1950-1953 роках була інспірована і приготована Совєтським Союзом, після того, як Америка в 1948 році перешкодила Москві забрати Північний Іран. В пімсту за прогру в Ірані, Москва завела бльокаду Берліну, намагаючися усунути американців, англійців і французів з німецької столиці.

Без огляду на опінію цілого світу, Москва в 1953 році брутально здавила німецьке повстання в східньому Берліні в 1956 році в Мадярщині і окупувала в 1968 році Чехо-Словаччину.

Москва, польськими руками, здушила польський робітничий рух „Солідарність" у Польщі та в грудні 1979 році окупувала Афганістан.

Через своїх комуністичних аґентів Москва теж зуміла втягнути до комуністичного бльоку ряд країн у світі — Кубу, Ірак, Анголю, Замбію, Етіопію, Південний Ємен, Зімбабве, Мозамбік, Боцвану, Нікарагуа і Сурінам.

За час 65 років існування московсько-совєтського імперіялізму — це сумний рекорд. А світ ніби нічого... провадить „бизнес", як звичайно, з Москвою, в побоюванні, що гостріші протилії можуть привести до атомової війни.

Така це дійсність теперішнього світу, дійсність, що її не всі уряди вільного світу хочуть бачити, хочуть прийняти до відома як факт.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

„Великопісний оселедчик"

(Про товарисько-розваговий вечір у Філядельфії)

Цей вечір, що його влаштував 20-тий Відділ Українського Золотого Хреста ім. Оксани Ґенгало відбувся в суботу, 20-го березня ц. р.,в годині 5-ій по полудні, в авдиторії церкви Благовіщення Пречистої Діви Марії.

Оце вже вчетверте такий вечір відбувається у Філядельфії. Між іншим на третьому „Великопісному оселедчику", тобто рік тому це виступала Язичинська і це був її останній виступ на два дні перед її несподіваною смертю.

Ці оселедчики" вже здобули собі публіку, так, що не зважаючи на дощ, на залі було понад 120 осіб — усміхнених, задоволених, американець сказав би, щасливих.

Вечір відкрила коротким словом проф. д-р Наталія Пазуняк. Програму почала сольоспівом Мирослава Новаківська-Волошин. Вона щоправда ще школить свій голос; і добре зробила, що не вдоволилася самим талантом, а його розвиває. Виконала три пісні — дві перші Білаша, а третя „Пісня про щастя" Цегляра. Співачка має добрі середні тони, а й горішні без закиду. Експресія задовільна, барва голосу приємна. Їй акомпаньювала проф. Олена Руденко.

Сестри Михайлюк — Маріянна, Оксана і Марта виконали рецитацію (текст Зої Когут), присвячену суспільним діячам. Вони закинули жалібний тон, і тепер їх виконання є більш, як поправне. Вглибившись у текст, виконують його, як пристало студійкам із стажем. Вони тепер одні з кращих адепток театрального мистецтва. Тож не диво, що мають сценічний успіх, доказом чого були рясні оплески, не згадуючи вже про те, що в них багато шарму і сценічної привабливости.

Концертний скрипаль-соліст Петро Прус виконав твір Бортнянського „На релігійні теми". Петро Прус соліст із довголітнім досвідом, тож не дивно, що він на сцені почувається самовпевнено, та найважливіше, не згадуючи його технічної перфектности, його виконання високомистецьке, а над усе його чудодійний інструмент раз сміється, а раз плаче і ридає, як українська ніжна душа.

Роман Левицький, усім відомий співак і бандурист, з уваги на місяць березень — місяць Шевченка, виконав „Гетьмани" Лисенка, а після того ще декілька любовних, настроєвих пісень. Левицький не лиш, як кажуть при голосі, але у нього великий хист інтерпретації, а вслід за цим і цікавої мистецької подачі.

Завершенням програми був виступ Миколи Кавки-Мамая, якого часто можна зустріти на сторінках „Лиса Микити". Мамай, це останній моґіканин — гуморист і сатирик, який сам пише і сам виконує. „Останній" тому, бо Понеділка і Язичинської вже немає. Тепер наче на лік маємо тільки його і Степана Маґмета, який користується готовими текстами, та, на нашу думку, під сьогоднішню пору, це один із кращих виконавців Гриця Зозулі на північноамериканському континенті.

Мамай, як звичайно, збирав оплески при відкритій завісі. Почав із фрагментів Шевченкових віршів і їх відповідно „адресував" то до „одних", то до „других", а й інколи до приватних осіб, закінчивши на „різному". Його тексти глибоко продумані, а їхня знаменність у тому, що ніхто не обиджається, а сказане ним візьме собі для роздумів. Відчувається, що маємо до діла з добрим естрадним актором, та найважливішою річчю є те, що його любить публіка.

Програму вела Володимира Кавка. Зворушливим моментом було, коли вона, виконавши вірш М. Кавки, присвячений бл. п. Іванні Климовській-Язичинській, зійшла з естради, щоб заглибленому в мислях Ярославові Климовському почепити до вилогів сурдута білу квітку.

Ціла програма мала великий успіх, а тому, що не було слабших місць, усі виконавці дістали квіти.

(Закінчення на стор. 4)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

НА „ГЕРАУС", А „ВІТАЙТЕ" В МЮНХЕНІ

В цікавому репортажі д-ра Ю. Мовчана в „Свободі" (ч. 52 з 19-го березня 1983 року) полано неправдиву версію про моє перебування в Мюнхені минулої осени.

Насправді я мав тоді тільки два дні призначені на Мюнхен, повертаючися з ООН у Женеві і їдучи в справі контракту про українсько-німецький словник до Вісбадену на 22-го вересня 1982 року, прибувши до Мюнхену пізно ввечері 18-го вересня, я справді мав трудноші з нічлігом з уваги на започаткування „Октоберфесту" в ту ніч. Все ж маючи „свої" готелі в баварській столиці, я зайшов до одного з них і український співвласник привітав мене ввічливим „вітайте!", даючи приміщення на дві ночі (стільки, скільки мені було тоді треба). Добавлю, що за 45 років моїх подорожувань по Німеччині, я ані разу не почув „гераус" від (комерційно) чемних тамошніх готелярів.

Яр. Рудницький

Монтреаль, Кве.

о. Тома Саюк
віцеканцлер
Філядельфійської Архиепархії

ПРОСТИ ЇМ, ГОСПОДИ, БО ВОНИ НЕ ЗНАЮТЬ, ЩО ЧИНЯТЬ...

Переглядаючи европейські, канадські та американські деякі українські часописи, народженим чи вихованим в Америці громадянам ЗСА, зокрема священикам, тяжко зрозуміти, чому в них так багато обвинувачень брата на брата, принижувань однієї політичної групи другою, а так мало зрозуміння і любови. Тяжко второпати, чому частина української преси і деякі угрупування, замість користати зі свободи, нею надуживають, ширять неправдиві чи спотворені інформації, не інформують громади про все наше життя і необ'єктивно, а іноколи фальшиво, інтерпретують певні явища в нашій громаді.

Таким яскравим прикладом несовісної журналістики є стаття п. з. „А чому СУК „Провидіння" — збоку?", підписана ініціялами ВБМ, що появилася в тижневику „Національна Трибуна" з дати 13-го березня 1983 р. Ця газета, яку невідомо хто редаґує, є органом однієї політичної групи, якої членами є щирі патріоти, віддані українській справі люди, вартісні члени нашої Церкви.

У цій газеті, якій ще не минув рік, іноколи появляються статті нібито на оборону перед нападами інших політичних груп, що насичені думками, які не то що не сприяють замиренню в нашій громаді, але які роз'ятрюють рани минулого і доливають оливи до політичних спорів. За таку лінію цієї газети, очевидно, не відповідають члени і прихильники цього угрупування, але — якщо не всі, то деякі — провідники цього угрупування. Ці провідники, а може тільки редактори цієї газети, намагаються переконати своїх членів і читачів, що хто має інші погляди — той ворог; що єдиний шлях до визволення України — це революційна політика (?); що хто не піддається тим провідникам, той шкідник і малощо не зрадник. Таким непримиренним наставленням, односторонністю ці провідники фактично причинилися до поглиблення розбиття в нашій громаді, хоч вина не тільки по їхній стороні; проте ці провідники відмовляються йти на компроміси, відкидають посередництво Церкви. Чільні провідники цієї групи, в опертi на частину слухняних членів, захопили під свою контролю кілька організацій і, заохочені успіхами, вони продовжують діяльність на підкорення собі всієї громади, в тому й католицького братського союзу „Провидіння".

Опинившись у гостинній, вільній демократичній країні, — можливо не всі, — провідники цієї групи на свій лад розуміють демократію: вони шляхом голосування намагаються переміновати організації, в яких здобули більшість, на прибудівки їхньої групи. Таке сталося з ООЧСУ, УНП (Українською Народною Поміччю), з деякими іншими організаціями, а понад два роки тому з УККА. Стаття в „Національній Трибуні", що підписана ініціялами ВБМ з додатком „провідинець", мала виразно на меті вплинути на перебіг недавніх нарад Головної Управи „Провидіння" і довести до того, щоб ця українська католицька братська установа остаточно станула по стороні згаданої політичної групи і осудила всіх інших.

„Провидіння" є під опікою Церкви і не може стати прибудівкою ніякої політичної групи. Як Церква, так і „Провидіння" має служити всім і не може мати будь-якої однопартійної закраски; як братська організація під опікою Церкви, „Провидіння" не може бути політичною організацією, як це зазначили наші Владики. Під час своїх виступів за засіданні Головної Управи „Провидіння" 15-16 березня ц. р. Владики, зокрема Верховний покровитель цієї організації, недвозначно підтвердили характер „Провидіння" і заявили, що, хто намагається переміпити цю організацію в щось інше як українсько-католицьку, — краще буде, якщо вони відійдуть. Якщо б з Управи „Провидіння" дійсно відійшли чесні з собою особи, яких переконань вони не були б, які не ставляться з пошаною до Владик, священиків і католицької преси, але намагаються надати „Провидінню" політично-партійну закраску, то не треба б у пресі питати, чому „Провидіння" збоку.

Нема сумніву, що статтейка аноніма ВБМ, за яку відповідають, можливо не всі, провідники однієї політичної групи, мала ще інше завдання, а саме: підірвати авторитет Церкви і наших Владик. Це є причиною, чому я пишу ці рядки не до провідників, але до чесного, ідейного, відданого Церкві і українській справі членства цієї групи в надії, що вони зрозуміють, у чому діло, і вплинуть на своїх провідників, щоб вони зійшли з неправильного шляху.

На погляд цих (деяких?) провідників, яких репрезентує анонім ВБМ, не вони, ані навіть не опозиція, але наша Церква і наші Владики є злом у нашій громаді. Наші Владики, за оцінкою „Національної Трибуни", — це „чорна Рада", оліґархи, „панська кляса", не християни, не патріоти, сліпі, а їх „Звернення до вірних, зокрема провідників" розбиває громаду і служить інтересам...Москви.

Владики у своєму „Зверненні" (а не „Заяві", як це пише ВБМ) не мали на меті виступати проти якоїсь однієї групи. Вони зверталися до всіх, нікому не накидували жодних поглядів, і все, до чого вони закликали, то, щоб провідники суперницьких угрупувань сіли за один стіл і по-дружньому полагодили спір в громаді, який роз'їдає нашу спільноту. Владики закликали до замирення і любови згідно з Божими законами. Всі прошарки нашого суспільства прийняли „Звернення" Владик доброзичливо, підтримали їх, включно з президентом УККА д-ром Левом Добрянським; тільки одна група осуджує це „Звернення".

(Продовження буде)

Орц

УКРАЇНА — ШВАЙЦАРСЬКИМИ ОЧИМА

Найповажніша швайцарсько-німецька газета — „Neue Zuericher Zeitung" вмістила недавно (12-19 березня) цікавий репортаж її кореспондента Мартіна Емха з подорожі по Україні. Він особливо цікавий тим, що, у протилежність до інших західніх кореспондентів, які здебільшого цікавляться лиш Москвою і Ленінградом, а часом ще екзотичними країнами Кавказу й Середньої Азії, Емх обмежив свої спостереження лиш до Західньої й Правобережної України. Крім того ж він досить добре поінформований і йому було відносно легко порозумітися з мешканцями відвідуваних околиць, бо він, — як виходить із контексту, — вміє дещо говорити польською мовою. Сучасну Україну він намагається змалювати об'єктивно й навіть прихильно, хоч у нього очевидно трапляються й деякі історичні недокладності й непорозуміння (наприклад, йому здається, що Іван Франко був комуністичним поетом і тому його так вшановують у Львові). Назва репортажу — „Україна — (майже) забута совєтська провінція". Ми подаємо тут у перекладі цікавіші уривки з нього.

Репортаж починається:

У тій країні дійсність важка, якась особлива, каламутна. Є веселощі — дужі, глибокі, захопливі, є неперевершені пісні — мелодійні й легкодушно радісні, а часом найсумніші з цілого (европейського) Сходу.

Тут автор цитує у власному перекладі уривок із Шевченкової поеми „Сон", що її він називає „ледве прихованим, глибоким віршованим протестом проти вічного поневолення його батьківщини".

Далі Емх подає досить об'єктивно нарис історії України — від праісторичних знахідок, через Київську Русь і Козаччину, аж до Переяславського договору і тристалітнього панування Московщини. Тільки ж його інформації очевидно спираються на підсовєтських джерелах, хоч він до них і критично ставиться, тому в його історичному викладі немає ніякої згадки : ні про самостійницькі змагання Мазепи, ані про Українську Державу 1917-1920 років, ані про визвольну боротьбу УПА. На його думку, Лівобережна Україна нині здебільша зрусифікована напливом російського робітництва до українських промислових і видобувних комплексів — і тому він свідомо спрямовує власну увагу на Правобережжя й Західню Україну. Його подорожня тура така: Одеса-Чернівці-Львів-Вінниця-Київ.

Далі цитуємо автора:

У моїй подорожі по Україні я завжди старався користуватися залізницею. Під час довгої, не раз дводенної, їзди створюються з конечности нескладні контакти з місцевими людьми. А крім того, до поїздів можна мати довір'я, коли погода попадає в скрайності (це в тій країні, їй Богу, часто трапляється), коли автомобільна й повітряна комунікація стає залежною від чистого припадку.

Але раз таки я, хоч-не-хоч, мусів подолати велику віддаль літаком. пізня зима, всюди дощ, мряка, сніг, "Аерофлот" літає лиш час до часу. Але все таки, найбільше завдяки моєму західньому пашпортові, мені вдається попасти на єдиний літак, який летить із Південної України на північ. Наша мета — Львів. Двомоторовий, пропелерний літак „Антонов" летить собі й летить... Давно ми вже мали прилетіти — але нічого, ніяких вияснень із літакового голосника; летимо далі. Під нами щораз інші міста, топографія міняється, вже ми над першими, лісом покритими, Карпатськими верхами. Врешті причалюємо десь... Пропелери стримуються, залога счезає десь, без слова. Пусте, замерзле летовище, на одному кінці — будинок, кириличний напис : „Черновцы".

Таким способом я несподівано відкрив гарненьке, колись австрійсько-жидівське мале місто — Чернівці. Це одна з нечисленних урбаністичних перлин у знищеному війною й пошкодженому хаотичним будівництвом Совєтському Союзі. Понад 200 тисяч людей живе нині в цій близько до кордону положеній столиці Буковини. Між іншим — тут ще сто років тому засновано найдальше на схід положений німецькомовний університет.

...Єдиний швидкий поїзд утік мені прямо з-під носа. Треба було здобувати місце в начебто переповненому поїзді третьої кляси до Львова — прямо від кондукторки, в ваґоні з твердими лавками. (Влада боїться, що ті третьоклясні поїзди не свідчать про перевагу соціялістичного будівництва, але ж насправді, коли я їхав ними, то це зовсім не залишило в мене найгірших вражень із мого перебування в СССР). Ні — сердешна кондукторка просто втішилась тим, що я трохи розумів її рідну українську мову — і за те мені „вичарувала" ще й м'який матрац на тверду дерев'яну лавку.

Українці завзято бережуть свою народну мову, для цього в них є переконливі історичні причини. Гордість на власну мову і через те саме — вияв бажання відмежуватися від їх слов'янських сусідів — це все має міцне компенсативне значення, як суроґат перед віками втраченої державної незалежности.

А через схрещення цих двох факторів — історичної недолі і мови, як фортеці українства, в українців створилась якась особлива недовірливість. Коли вони самі між собою, то в них панує щира, одверта веселість. Як тільки якийсь чужинець наближиться, усі затихають у крижано-холодній мовчанці. Зблизитись із ними не так легко, як із росіянами. В нашому розхитаному поїзді (та й ще кілька разів потім) я міг про те особисто переконатися. Все таки, я врешті міг випити чарку самогону з деякими молодшими пасажирами. „Що, ви боїтеся? - питаю. „Та чого нам боятися? Але звідки нам знати, хто ти такий?"

У совєтській імперії — всі обережні. Хоч за звичайним обивателем там не стежать так, як ми на Заході думаємо, то на контакти з чужинцями дивляться неприхильно. Завжди відчувається психічний тиск, хоч у деяких частинах країни він не дуже помітний. Але в Україні його відчувають усі. „Чи ми знаємо, хто ти такий?"... Всі совєтські громадяни відчувають оту непевність, але в українців вона стала часткою їхнього життя.

...Я приїхав на двірець колишнього цісарсько-королівського ґарнізонного міста Львова. Вкриті снігом перони, у підземних ходах стоять калюжі води, маси людей у темно-сірих одягах. Могло б здаватися, що в усіх їх короткі й криві ноги — може з біди чи від роботи тяжкої, чи може спадщина від предків — козацьких вершників? Але ж це, звичайно, не так. Всі спішаться, здоганяють час, пхаються, зігнувши голову й плечі, тягнуть важкі коші — або сидять апатично, тісно стиснені, на лавках у двірцевих почекальнях.

(Продовження буде)

Інж. І. Чижович переобраний на голову УСО „Тризуб" у Філядельфії

Філядельфія, Па. (п.т.) — Чергові звичайні 33-ті Загальні збори Українського Спортового Осередку „Тризуб" відбулися 27-го лютого ц.р. у власному Домі при Брод вулиці.

Наради коротким вступним словом відкрив голова інж. Ігор Чижович, який привітав усіх присутніх членів, між ними о. д-ра Івана Біланича, який і провів молитву, при тому вшановано пам'ять померлих членів Осередку, головно згадано довголітнього члена Управи св. п. Михайла Кічулу.

Потім обрано президію для переведення зборів у складі: інж. Іван Скіра — предсідник зборів, о. д-р Іван Біланич, д-р Іван Павлічка і інж. Методій Борецький — заступники, і д-р Ярослав Качай — секретар. Присутні затвердили вибір Номінаційної і Статутової комісій, які були покликані Управою перед Річними зборами згідно статуту Осередку.

Відтак протокол із попередніх Річних зборів прочитав д-р Ярослав Качай, який прийнято без поправок й приступлено до звітів членів уступаючої Управи.

Першим звітував містоголова Я.Козак, який поінформував про працю, ведену на 38-акровій „Тризубівці" в Горшамі, при тому з'ясував бюджет на біжучий 1983 рік. Про стан будови репрезентаційного Спортового Клюбу на „Тризубівці" інформував інж. Б.Сірий. За його словами будова безсумнівно буде закінчена цього року, під час літнього сезону залі Клюбу будуть віддані до вжитку. Для закінчення згаданої будівлі потрібно фінансової помочі від громадянства. Про загальні фінансові справи установи говорив книговод С.Брендзей; про рух членства звітував І.Щупаківський. Згідно з його звітом Осередок нараховує понад

Інж. Ігор Чижович

500 членів, що є рекордовим числом. Про загальні справи Осередку говорив голова, який заторкнув дві ділянки праці установи. В першу чергу він висловив щиру подяку всім членам Управи та Фінансової комісії за гармонійну співпрацю. А доказом того, що була гармонійна співпраця, він навів відбуті імпрези: баль — бенефіт, День батька, шаховий турнір та майже щотижневі пікніки на власній посілості. Всі ці імпрези були вдалими і принесли установі як моральний, так матеріяльний зиск. Він також з приємністю поінформував, що біля 150-ти українських дітей-молоді є членами спортових ланок копаного м'яча.

Відтак в імені Управи Осередку він наділив почесними грамотами Івана Щупаківського і Петра Тарнавського за їхню довголітню віддану працю для „Тризуба".

За Контрольну комісію звітував мгр Мирослав Субтельний, який заявив, що діловодство було ведене професійно і тому пропонував уділити уступаючій Управі абсолюторію з признанням.

По звітах відбулася речева й будуюча дискусія; відтак голова Номінаційної комісії інж. Богдан Сірий подав листу для вибору нової Управи на біжучий 1983 рік у такому складі: Дирекція — інж. Ігор Чижович, голова; Ярослав Козак, інж. Богдан Сірий, Михайло Кічуга і Ярослав Галавай — заступники голови; д-р Ярослав Качай, секретар; Роман Пазуняк, касир; Петро Тарнавський, фінансовий референт; Іван Щупаківський, референт членства; Остап Скульський, референт будівництва, і Орест Лесюк — організаційний референт. Члени Дирекції — Роман Савчак, д-р Іван Павлічка, Маріян Коженьовський, Дмитро Стулковський, Христина Чижович, Степан Гавриш, інж. Іван Скіра, Євген Зібликевич, Роман Плахта, Олександер Борецький, Володимир Данилюк, Борис Павлюк, Степан Іськів, Роман Беднарський, Ярослав Савчин, Василь Гудь, Мирон Ільницький, Роман Михалевський, Омелян Крих, Михайло Джичко, Григорій Гарматій, Омелян Ортинський, Сидір Новаківський, Тарас Коваль, Віктор Літкевич, Зенон Залуцький, Юрій Чубатій і Іван Дармограй. Контрольна комісія: мґр Мирослав Субтельний, Маріян Капій, Ярослав Кухтин, Микола Пришляк і Роман Литвин. Товариський суд — Тарас Яцкевич, Микола Бойчук, д-р Олександер Білик, Юрій Пазуняк і Іван Данківський.

Переобраний голова інж. Ігор Чижович висловив щиру подяку в імені обраної Управи, при тому звернув увагу на дискусію у справі зміни статуту Осередку. Про зміни статуту вияснення давав адвокат Р.Коропей. Відтак голова інж. І. Чижович поінформував присутніх про загальний плян праці Осередку в біжучому році, при тому наголосив, що для закінчення будови Клюбу на „Тризубівці" потрібно найменше 40,000 долярів. Знаючи жертвенність української громади, він вірить, що та сума буде зібрана поміж членами та симпатиками „Тризуба". В зв'язку з цим Роман Пазуняк звернувся до зібраних членів на залі, щоб жертвували гроші на розбудову „Тризубівки".

На його заклик присутні склали 3,300 долярів. Цей жест членів „Тризуба" є доказом, з якою пошаною членство відноситься до своєї установи.

Збори закінчено молитвою, яку провів о.д-р Іван Біланич; відтак голова інж. І.Чижович запросив всіх присутніх до перекуски.

Черговий успіх театру „Заграва" в Торонто

У Торонто ще раз затріюмфував театр „Заграва" новою п'єсою-сатирою з нашого сучасного життя . Це твір молодого драматурга Бориса Будного п . н . „Віва Бойко" . Актуальність і гострота сюжету п'єси, а також добра гра артистів спричинили те, що торонтонська публіка примусила „загравістів" повторити п'єсу чотири рази, все у вщерть виповненій глядачами залі .

Сатиру показано у мистецькій формі, так, що ніхто не може образитися . „Загравісти" представили її об'єктивно, хоч з деякою пересадою . Сатири на життя, що їх пишуть генії, є вічними . Вони завжди актуальні, якщо в них показані проблеми людей і суспільств, постаті з прикметами, які у людей не проминають, а переходять з покоління в покоління . Ми все будемо сприймати „Скупаря" Мольєра, „Ревізора" Гоголя чи „Мину Мазайло" П .Куліша . Бож такі характери завжди були і вічно будуть, хоч у нових обставинах і в новій формі . Тому що вони безсмертні, їх ставлять . Українська людина, відірвана від материка-України, на нових поселеннях — це окрема проблема, окремих поколінь, проблема тієї людини, що має свої особливі конфлікти культурні, соціяльні, політичні, а навіть національні . Крім того, ця людина має загальнолюдські конфлікти, притаманні не лише людям на нових поселеннях, але актуальні теж для людини в Україні і для всіх народів, де і коли б вони не жили .

Драматург Борис Будний вміє обсервувати життя своєї спільноти, проблеми поколінь, конфлікти та характери сучасників . Завдяки тим своїм здібностям написав він твір актуальний, близький його сучасникам, які можуть себе побачити у гострому світлі сатири .

Успіх п'єси-сатири „Віва Бойко" саме у представленні актуальних проблем і живих у суспільстві характерів, а теж у структурі п'єси, написаній за законами драматургії . Актори — „загравісти" розвивають акцію, будують сюжет аж до його остаточної розв'язки . Автор оминає довгі діялоги, дає перевагу коротким фразам діялогів і гуртових сцен, що тримає глядача у постійній напрузі . Акцію посилює часта поява дійових осіб, що створює все нові образи та розвиває цілість композиції .

Борис Будний виявив зрілість драматурга, а поява його твору не повинна бути одноразовою . Коли взяти до уваги дійсність, треба ствердити, що драматурги старшого покоління, які творили ще в Україні, в нових умовинах спинили свою творчість із-за похилого віку, або важких для них життєвих умовин .

Розвиток доброго театру залежний не лише від доброго режисера і талановитих акторів, але теж від доброго актуального репертуару. Ми знаємо, що геніяльний Лесь Курбас у своїй праці в театрі „Березіль" багато завдячував драматургові Миколі Кулішу, який дав йому ряд знаменитих творів . Це дало можливість Лесеві Курбасові виявити свій небуденний талант . Певного роду аналогію можна було б провести поміж творчістю Будного і „Заграви", якщо цей драматург не занехає своєї творчости і збагатить майбутній репертуар „Заграви" новими творами .

На питання, як режисер М .Левицька і актори — „загравісти" відтворили і вивели п'єсу-сатиру Будного, відповіли глядачі, які вимагали аж чотирьох повних виступів в Торонто . Професійні зауваження все можна робити, але кожний режисер має право розуміти автора і ставити п'єсу по своєму . Глядач має право сприймати твір на свій лад і смак, згідно зі своїм інтелектуальним рівним .

Єдиний в діяспорі театр „Заграва" з Торонто привезе і покаже нюйоркчанам п'єсу-сатиру авторства драматурга Бориса Будного 17-го квітня 1983 р . Своєю численною присутністю засвідчимо нашу вдячність за їхню жертвенну працю .

М. Івасівка

Школа св. Миколая в Баффало вшанувала Т.Шевченка

Хоч у неділю, 6-го березня ц.р., у нашій громаді відбувалося дві імпрези, концерт, влаштований школою української католицької церкви св. Миколая в честь Тараса Шевченка, Пророка України, зібрав в розлогій шкільній авдиторії не тільки батьків, бабусь та дідусів, щоб поглянути та налюбуватися своїми дітьми та внуками, але також прибуло доволі багато гостей, любителів виступів цієї шкільної дітвори. Виступ подивляли також Сестри Служебниці та учительській збір.

Тричі в році ця школа влаштовує знаменито підготовані та добре виконані програми для ширшої публіки (вечір колядок з приходом св. Миколая, концерт в честь Тараса Шевченка, закінчення шкільного року з пописом шкільного садочку тощо). Справді, немає більшої насолоди для серця, коли на сцені написуються малі діти, шкільна молодь. Виглядом всі вони, мов писанка, усміхнені личка у кожного, що одна тим краща вишивана сорочка, а у дівчаток блюзочка. Під звуки фортепіяна вмашрували вони на сцену, у кожного пробивалася певність виконання свого завдання. На програму з двох частин із тридцятьма шістьма точками, яка вмістилась у 65-ти хвилинах, зложились рецитації, деклямації, фортепіянове сольо, гуртові та сольові виконання пісень. І якщо подумати, що в більшості виконавцями були діти мішаних (англомовних) молодих подруж, всі вони чудово написались.

У групі наймолодших дітей І-ої, 2-ої і 3-ої кляс та садочка звернули на себе увагу Андрійко Ковтало, який продеклямував поезію „Наш поет Тарас Шевченко", та п'ятирічна дівчинка зі садочка Ена Лепка, яка милозвучним голосом проспівала кілька пісень, знаючи на пам'ять всі слова. Андрійко Ковтало, особливо обдарований музичними здібностями, грав на фортепіяні. Святочний привіт чистою українською мовою виголосили Христя Паславська, Маруся Хомяк, Наталка Лехновська, Каролина Еванс та Богдан Папіш. Учениця 8-ої кляси Франческа Якубовська, хоч ще початкуюча учениця гри на фортепіяно школи Еріки Метіль, виконала свої точки з певністю. Франческа, яка щойно навчається української мови, часто й охоче деклямує, має добру вимову та правильні наголоси. Також гарно продеклямував вірш „Холоне серце у Пророка" учень 5-ої кляси Василь Курляк. З огляду на присутність англомовної публіки, слово про Шевченка англійською мовою виголосили Браєн Копек і Джімі МекКрекен.

Всі точки програми були гарно та мило виконані. Видно було добру підготову, яка увінчалась повним успіхом, за що належиться признання учительці Лесі Коновці, яка відповідала за вивчення тексту та чистоту мови, а також учительці садочка та учительці суботньої школи українознавства Олі Чмолі за знамените вивчення та виведення хорових та сольових точок, багато з яких були нові та тяжкі до вивчення. Діти у її фортепіяновому супроводі співали без дириґента, почувалися певними себе. І співали чисто й ритмічно, вчуваючись у зміст пісні.

На таких виступах шкільної молоді, тим більше в честь Тараса Шевченка, повинні бути присутніми всі українські діти та молодь, а особливо ті, які ходять до чужих шкіл, а також діти „Рідної Школи"—суботньої школи українознавства. Про цей виховний обов'язок повинні подбати батьки.

Ярослав Пришляк

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
Найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУНІ

бл. п.

ІВАННИ БІЛИНСЬКОЇ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

в четвер, дня 14-го квітня 1983 року
в церкві св. Івана Хрестителя в Ірвінґтоні, Н. Дж., о год. 8-ій рано
і в манастирі св. Йосафата в Ґлен Ков, Н. Й.

Опечалена РОДИНА

ПОДЯКА

Цією дорогою хочу зложити подяку на сторінках „Свободи" Приятелям
моєї Незабутньої СЕСТРИ

бл. п.

ЮЛІЇ ПІЩАК

Сестра відійшла у Вічність 1-го лютого 1983 року на 88-му році життя по довгій недузі — три місяці була в лічниці, а потім в нерзінґ домі около 2 роки. Онуфрій Гавришенко з родиною присвятили їй найбільше часу. Тому цією дорогою складаю йому мою безмірну подяку.

Мушу також зложити подяку представниці міста Ню Йорку Сошел Воркер, яка відвідувала Сестру, помагала їй від суспільної опіки і навіть була в похоронному заведенні П. Яреми, щоб востаннє попрощати мою Сестру. Хоча чужинка, але мала велике зрозуміння і почуття до хворої людини. Моє велике їй спасибі.

Юлія Піщак народилася в м. Тисьмениця, пов. Товмач, Україна. Приїхала до Америки до Ню Йорку до свого вуйка Пастовецького 1910 р. молодою дівчиною і прожила ціле своє життя у Ню Йорку.

Була релігійна, жертвенна, жертвувала на різні цілі, а головно релігійні. Висилала пожертви на виховання священиків, на сироти до Філядельфії, жертвувала 2,000 дол. на будову церкви у Ню Йорку.

Вступивши до Жіночої Громади у Ню Йорку була дуже активна. Жіноча Громада задумала видати книжку і не було фінансів, Юлія рішилася фінансувати всі кошти. Відтак Вона перейшла з іншими членками Жіночої Громади до Союзу Українок Америки і від самого початку була активна, аж до похилого свого життя.

Хочу подякувати двом членкам СУА, що прийшли віддати пошану моїй Сестрі до похоронного заведення П. Яреми — Софії Сарафим, другої імени не пам'ятаю. С. Сарафим коротко попрощала мою Сестру в далеку дорогу.

Я почуваюся до великого обов'язку подякувати Тим, що зложили пожертви замість квітів на могилу.

В першу чергу дякую о. С. Шевчукові за відправлення Панахид у похоронному заведенні і за Службу Божу у церкві св. Юра у Ню Йорку.

Щира подяка мойому сестрінкові М. Угорчакові і моїй сестрінці Гелен, що приїхали з Рому, Н. Й. та зложили на Служби Божі, Олесі Ґредчин і її мужеві, братаницям за Службу Божу М. Ґредчин, Панству Я. Пастушенкам (Арка) на Службу Божу. Сестра І. Козаченко зложила 100 дол. на малювання церкви св. Юра у Ню Йорку. Сестрінка Олеся Додсон з мужем — 50 дол. на малювання церкви. О. Гавришенкові дякуємо за квіти.

Всім Вам щире спасибі.

Спи моя Сестро, нехай ця американська земля буде Тобі легка, а я про Тебе ніколи на забуду.

Сестра — ІРИНА КОЗАЧЕНКО

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Друзями та Знайомими,
що дня 22-го січня 1983 року відійшов від нас у Вічність
у Познані, Польща,
наш Дорогий і Невіджалуваний
МУЖ, БРАТ І ВУЙКО

інженер-землемір бл. п.

ЮРІЙ АДРІЯНОВИЧ

бувший довголітній в'язень польських тюрем,
у віці 76 років.

ДРУЖИНА в Польщі
Сестри:
СОФІЯ АДРІЯНОВИЧ в Ню Гейвен, Конн.
ОЛЕНА РЕЙНАРОВИЧ з ріднею в Ню Йорку
ТЕОДОЗІЯ ГАЙВАС з ріднею в Мейпелвуді, Н. Дж.
та близька і дальша Рідня в Україні та у вільному світі

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку сповіщаємо, що 29-го березня 1983 р.,
у шпиталі у Клівленді, Огайо, з Волі Всевишнього,
ненадійно, відійшов у Вічність, на 62-му році життя,
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ І ШВАҐЕР

св. п.

ПЕТРО ДАНИЛЕВИЧ

голова 463-го Відділу УНС ім. св. Василія і член Управи Б-ва св. Юрія Переможця при парафії Покрова Пресвятої Богородиці у Клівленді.

ПОХОРОН відбувся 1-го квітня 1983 р., з церкви Покрова Пресвятої Богородиці на цвинтар св. апп. Петра і Павла, Парма, Огайо.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечалені:
дружина — АННА
дочка — МАРІЯ ГІЩАК з чоловіком ЕВГЕНОМ і дітьми МАРКОМ, НАТАЛІЄЮ І НИКОЛОЮ
син — БОГДАН з дружиною ІРИНОЮ
в Україні —
сестра — МАРІЯ СЕРЕДА з родиною
шваґри — СТЕПАН І ЕВСТАХІЙ ГНАТІВ з родинами
шваґерка — КАТЕРИНА БОБЕЛЯК з родиною
і шваґерка — МАРІЯ ВЕРСТЮК з чоловіком ДМИТРОМ, сином ВОЛОДИМИРОМ та дочкою ОЛЕНКОЮ з чоловіком ОЛЕКСОЮ і донечкою ЛЯРИСОЮ — у Клівленді
Ближча і дальша Родина в Україні, ЗСА і Канаді

У поклоні Тарасові Шевченкові

Ю.Добчанський (справа) представляє мгра Я. Штендеру

У Вашінґтоні, в парафіяльному центрі українського католицького крайового собору Пресвятої Родини, 13-го березня ц.р. відбулася перший раз в історії української громади столиці ЗСА програма в поклоні Тарасові Шевченкові англійською мовою. Почином новоствореного Комітету „Українське по-англійському", організатором цього святкування був мгр Теофіль Старух.

Програму „Тарас Шевченко в слові і пісні" відкрив і провадив нею мгр Юрій Добчанський. Першою точкою була пісня „Сонце заходить",що її виконав парафіяльний хор собору Пресвятої Родини під керівництвом проф. Миколи Кормелюка.

Головним доповідачем був мгр Ярослав Штендера, співпрацівник українського Відділу „Голосу Америки". Доповідь Я.Штендери охопила біографію, творчість та значення Т.Шевченка. Ця доповідь була переплетана прозірками з життя Тараса Шевченка та з його художньої творчости, які приготовив і висвітлив Т.Старух. Під час другої частини доповіді відбулися рецитації уривків з віршів Т.Шевченка англійською та українською мовами. Виконавці були: д-р Христина Кузьмович—„Мені тринадцятий минало" д-р Степан Курилас—„Розрита могила"; Іванна Слеттері—„До мертвих і живих і ненароджених"; мгр Марта Перейма—„Княжна"; проф. Андрій Красульський–„Мені однаково".

Хор закінчив програму відспіванням „Заповіту" по-українському. На тлі мурмурандо Мері Еллен Кіз продеклямувала „Заповіт" по-англійському.

Як вже згадано спочатку, це вперше наш Пророк був вшанований програмою англійською мовою. Це вже друга імпреза, організована цим Комітетом на терені Вашінґтону. В лютому відбувся панель про українські звичаї протягом цілого року. До поодиноких доповідей були приготовлені прозірки та експонати. Модератором і панелістами були М. Перейма, Н.Кормелюк та А. Старух.

У близькому майбутньому відбудеться третя імпреза, а саме: виступ д-ра Зенона Когута з ілюстрованою доповіддю про „Голод в Україні в 30-их роках". Підготовляється також ряд інших доповідей і виступів. Комітет був створений, щоб поширювати українські теми англійською мовою для ширшої публіки.

М. П.

„Калиновий міст" В. Барагури

У п'ятницю, 11-го березня ц.р., в Літературно-Мистецькому Клюбі Ню Йорку відбувся авторський вечір Володимира Барагури з приводу появи його книжки „Калиновий міст". Це збірка споминів-розповідок з дитячих років в Немирові і з життя учнів гімназії в 1914-1928 роках .

Слово про автора і його книжку сказав ред. Антін Драган . Народився Володимир Богдан Дмитро Барагура в Немирові коло Рави Руської, Західня Україна. У гімназії „Рідної Школи" ім. Осипа Маковея навчався в Яворові від 1922 до 1928 року . Закінчив університет у 1934 році ступнем магістра філософії у ділянці слов'янської філології. Педагог, журналіст, редактор і письменник, рецензент і критик літературних творів. Співробітник багатьох газет і журналів в Україні і на іміґрації.

В ЗСА ред. В. Барагура співпрацює в „Свободі" й інших публікаціях. Як письменник для дітей співпрацював в юначих і дитячих періодиках. Від 1954 року він редагує журнал для дітей „Веселка", що його видає УНС. Є автором кількох публікацій. В 1954 році видав збірку для дітей старшого віку „Меч і Книга". Друге поширене видання появилося 1980 року. Член Спілки Українських Журналістів СУЖА . Об'єднання працівників літератури для дітей і молоді, Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, Пласту, УНСоюзу.

Книжка „Калиновий міст" складається з чотирьох частин: „Немирів - містечко мого дитинства", „Ой ніхто там не бував, де я явір вирубав", „Гей, пластуни, гей, юнаки" та „Перше кохання" . Всіх разом 42 оповідання-спогади .

Книжка „Калиновий міст" написана в оригінальній формі. Кожний спогад так викінчений, що може служити як окреме оповідання. Особливо звертають увагу такі спогади як описи різдвяних, великодніх свят, як „Пастуше свято", „Пісні на мості", „Маківка", „Чар пластової ватри", „Мій національний гріх", „Чому мала Настя плакала на Великдень?". Не можна стримати сліз, читаючи цей спогад, який живо прагадує ті часи, коли на Холмщині палили українські церкви і примушували людей переходити на латинський обряд. Скільки церков спалили й скільки народу винищили! Дякуючи проф. Барагурі молода генерація довідається, які ми часи пережили під польською окупацією.

Всі витівки в гімназійних часах так і стоять перед очима і переживається юнацькі роки. А особливо дуже цікаво, жваво і дотепно описує автор український театр, який приїжджав до маленьких містечок і сіл. Сальви сміху викликав спогад про „Зустріч і розстання з Мельпоменою", що прочитав його відомий актор українських сцен Степан Крижанівський. Слухаючи його читання, ви не бачили перед собою читача, ваша уява відтворила сцену, куліси, артистів, характеристику кожного зокрема, декорацію, зовсім так, ніби ви в тім театрі. Коли читач закінчив, ми побачили перед собою нашого Крижанівського. Це називається - мистецьке читання.

Кілька розділів читав сам автор своєю теплою, спокійною, декуди з легким гумором мовою. Не кожний автор добре читає свої твори, але слухати читання В .Барагури було дуже приємно. Кілька розділів з „Калинового моста" прочитав інж. Тарас Грицай, голова ЛМК.

Присвятив автор „Калиновий міст" товаришам з гімназійної лавки в Яворові в 1922-1928 роках.

Книжка дуже гарно видана, гарна мова, влучні ілюстрації мистця Зеновія Онишкевича. Книжку читається дуже легко і цікаво.

У музичній частині вечора сопрано Віра Черни проспівала кілька пісень, акомпаньював їй Джеймс Вердіні .

Численно зібрана публіка, яка розкупила всі книжки В. Барагури, що були у Клюбі, спонтанно вітала автора і його „Калиновий міст", та бажала багато здоров'я і доброго віку, щоб обдарував нас ще і ще своїми прекрасними і дуже потрібними творами.

Ольга Соневицька

„Великопісний"...

(*Продовження зі стор. 2*)

Треба радіти, що був і задовільний дохід із вступів і виграші, на яку місцеві мистці-малярі жертвували свої картини; дохід з неї призначено на стипендійний фонд таборів УЗХ.

Так, як програма радувала нашу душу, так оселедець, приготований на різні лади і всякі вишукані смаколики, лакоминки, яких не знайдете навіть у найкращих американських ресторанах, не зважаючи на велику кількість калорій, догоджали нашому піднебінню, а холодний пунш гасив спрагу.

Накінець скажемо, що найвідраднішим явищем був факт, що на залі було багато осіб із різних політичних угрупувань. Словом, жінки мають ліпший хист від чоловіків спрямовувати нас усіх ув одно русло та наближувати до об'єднання, за яким так багатьом із нас тужно,і тому дай Боже його якнайшвидше здійснити. Так виходить, що, як дійде до об'єднання — головну ролю відіграє наше славне жіноцтво.

Вступайте в члени УНСоюзу!

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Тваэдовський

УСК Ню Йорк — „Квінс Юнайтед" СК 4:1

У чегових першенських змаганнях ІІ-ої дивізії (південь) Космополітальної ліґи, що відбулися 13-го березня ц.р., перша дружина УСК-у перемогла високим вислідом клюб „Квінс Юнайтед" 4:1, завдяки чому висунулася на 4-те місце в показнику табелі ігор. До перерви наша дружина вела 1:0, що його здобув Фльорес з подачі Гереди. Після перерви суперники вирівняли вислід 1:1, але швидко після цього Ґувара з гарної подачі Михайла Чарного підніс рахунок до 2:1. В кінцевій фазі цих змагань граючий тренер Степан Коваленко з акції Богдана Жовтого стрілив третього ґоля, після чого Чарний встановив вислід змагань 4:1.

Після цих змагань УСК має здобутих 11 точок 13:10 відношення ґолів і займає після Ґоя СК 15:5 точок, „Сіркульо Еспаньоль" 14:4, „Іберія" СК 11:5, четверте місце.

УСВТ „Ч.Січ" — „Доверс" СК 3:1

Цими змаганнями, що відбулися на виїзді в Довері, Ню Джерзі, 20-го березня ц.р., перша дружина „Ч.Січі" розпочала весняну рунду другої половини сезону „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліґи Ню Джерзі.

У звітовій зустрічі „Ч. Січ" мала перевагу, завдяки якій напад зумів втілити її в перемогу. Ведення 1:0 здобув Берман, після чого Хмілевський і Чижович встановили вислід змагань 3:1. Крім них, у складі дружини в цій грі виступали: Хамуляк, Ю.Бакун, Букачевський, Кульчицький, Сабрій, А.Бакун, Торій, Д.Бакун, Керіган і Матіяш. Провідник В.Бакун. Після тієї перемоги „Ч.Січ" займає 6-те місце, на усіх 10 у показнику табелі ігор „Мейджор Дивізії".

УСВТ „Ч.Січ" (Учні) — КЛАРК СК (Учні) 7:2

Цією перемогою учні „Ч. Січі" закінчили зимовий сезон в закритій залі Лівінґстону, в якому вони зайняли 4-те місце. В звітових змаганнях молоді „Січовики" показали гарну гру, завдяки якій напад здобув 7 ґолів, що їх стрілили: Т.Федоренко 2, Я.Твардовський 2, Б.Ґбур, С.Презимірський, Б.Полянський. Крім них, у складі дружини виступали: М.Кравчук, В.Іванків, Д.Шмотолоха і Я.Павлик. Провідники — Б.Кравчук і Б.Іванків.

Жіноча відбиванкова дружина „Ч.Січі" здобула нові перемоги

19-го березня ц.р. жіноча відбиванкова дружина взяла участь в черговому турнірі Відбиванкової Асоціяції ЗСА, який відбувся в залях Технологічного інституту в Нюарку. Цим разом в грах цього турніру виступало усіх 15 кращих дружин кількох стейтів, 10 у групі "А" і 5 у групі "Б".

Українки змагалися в одній з підгруп "А", в якій перемогли дружину „Істерн Лонґ Айленд" 16:14, 15:13; ремісували з клюбом „Іст Коаст" ВК 15:12, 14:16, і „Морнінґсайд" ВК 12:15, 15:12, та програли з „Мейплс" ВК Савт Ориндж „А" 14:16, 7:15, у висліді чого зайняли спільне з „Іст Коаст" друге місце в своїй підгрупі. В кваліфікаційному сеті до півфіналу „Іст Коаст" перемогли наших дівчат і цим самим елімінували їх від участи в дальших грах.

УСВТ „Ч.Січ"— „Пруденшіал" ВК 3:0 (сетів)

У чергових першенських змаганнях Жіночої Відбиванкової Ліґи Ню Джерзі „Ч.Січ" зміцнила свою позицію лідера в показнику табелі ігор, здобувши важливу перемогу з клюбом „Пруденшіал", вислідом 15:12, 15:11, 15:13. В цих змаганнях, як і в згаданому турнірі, „Ч.Січ" виступала в ткому складі: С .Моравська, Л .Тицька, С .Кузинська, С .Лопатовська, С .Візута, П .Мальоні, Д .Твардовська і Л .Монтгомері .

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

УКРАЇНКИ ЗДОБУЛИ ЧАШУ ЕВРОПИ У ВІДБИВАНЦІ

У днях 4-6 березня ц.р. в італійському місті Реджо-Емілія відбулася фінальна рунда ігор за чашу Европи, в яких українська дружина „Медін" з Одеси перемогла усіх своїх суперниць і вдруге в історії цього спорту здобула звання чемпіонок і чашу Европи. „Медін", що складається із студенток медичного інституту в Одесі, перемогла „Руду Звєзду" з Праги 3:0, „Старліфт" з Вірбурґу, Голляндія, 3:0 і Клюб „Палловольо" з Нельсен, Італія 3:1.

У складі тієї чемпіонської дружини виступають: Н. Борис, О.Воробйова, Н. Горбач, О.Дородних, М. Золотарьова, М.Кочиєв, І. Неведомська, Л.Осадча, О. Поздняк, Л.Рудовська, О. Соколовська. Тренери: Юрій Курильський і Віктор Дідуля. Попереднього успіху в цій серії добилася дружина студенток „Буревісник" Одеса ще в 1962 році, коли вони теж здобули чашу Европи.

Київ „Динамо" — „Гамбурґ" Західня Німеччина 0:3

Київ „Динамо" — „Гамбурґ" Західня Німеччина 2:1

Були це чвертьфінальні змагання за чашу чемпіонів Европи, в яких відомий німецький клюб, лідер „Бундесліґи" в Західній Німеччині елімінував київську дружину від дальших ігор за цю чашу. В першій зустрічі, що відбулася далеко від рідного Києва, в столиці Грузії Тбілісі, киівляни програли „сухим" вислідом 0:3.

В другій, відплатній зустрічі в Гамбурзі українські футболісти перемогли вислідом 2:1, але згідно з правилом цих ігор до півфіналу ввійшов „Гамбурґ", здобувши краще відношення голів 4:2. Переможні голі для киівлян здобули: Безсонів і Євтушенко. Крім них, у складі дружини виступали: Чанов, Балтача, Сорокалет, Дем'яненко, Думанський, Олефіренко, Буряк, Баль, Заварів, Лозинський і Блохін. Виступаючи в цьому сезоні під проводом нового тренера, москаля Ю.Морозова з Ленінграду, киівляни вже теж програли з ленінградським клюбом „Зеніт" за чашу СССР, у грах за яку дійшли до півфіналів дві українські дружини „Шахтар" Донецьк і „Металіст" Харків, які зустрінуть відповідно „Зеніт" Ленінград і ЦСКА (Клюб армії).

(от)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 17-го КВІТНЯ 1983 р.

Нюврк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в українській католицькій школі при Сенфорд і Айві вул. Проситься членів прибути та вирівняти запеглі вкладки. Найкраще платити вкладки чеками та посилати прямо до Відділу. — Юлія Денчук, секр.